

Tuần 8

Chính tả

1. Điền vào chỗ trống :

a) Những tiếng bắt đầu bằng **r** hoặc **d, gi**

Đánh dấu mạn thuyền

Xưa có người đi thuyền, kiếm bên hông, chẳng may làm kiếm xuống nước. Anh ta liền đánh vào mạn thuyền chỗ kiếm Người trên thuyền thấy lạ bèn hỏi :

- Bác làm lạ thế ?

- Tôi đánh chỗ kiếm Khi nào thuyền cập bến, cứ theo chỗ đã đánh mà mò, thế nào cũng tìm thấy kiếm.

b) Những tiếng có vần **iên, yên** hoặc **iêng**

Chú đế sau lò sưởi

Buổi tối ấy, nhà Mô-da thật tĩnh. Cậu thiu thiu ngủ trên ghế bành.

Bỗng có một âm thanh trong trẻo vút lên. Cậu bé ngạc nhiên đứng dậy tìm kiếm. Sau lò sưởi , có một chú đế đang biểu diễn với cây vĩ cầm của mình. Đế kéo đàn hay đến nỗi cậu bé phải buột kêu lên :

- Hay quá ! Ước gì mình trở thành nhạc sĩ nhỉ ?

Rồi chỉ ít lâu sau, đàn của Mô-da đã chinh phục được cả thành Viên.

2. Viết các từ :

a) Có tiếng mở đầu bằng **r** hoặc **d, gi**, có nghĩa như sau :

- Có giá thấp hơn mức bình thường.

- Người nổi tiếng.

- Đồ dùng để nằm ngủ, thường làm bằng gỗ, tre, có khung, trên mặt trải chiếu hoặc đệm.

.....

.....

.....

b) Có tiếng chứa vần ***iên*** hoặc ***iêng***, có nghĩa như sau :

- Máy truyền tiếng nói từ nơi này đến nơi khác :

- Làm cho một vật nát vụn bằng cách nén mạnh và xát nhiều lần :
.....

- Nâng và chuyển vật nặng bằng sức của hai hay nhiều người hợp lại :
.....

Luyện từ và câu

CÁCH VIẾT TÊN NGƯỜI, TÊN ĐỊA LÍ NƯỚC NGOÀI

I - Nhận xét

1. Cho các tên người, tên địa lí nước ngoài sau :

- Tên người : Lép Tôn-xtôi, Mô-rít- xơ Mát-téc-lích, Tô-mát Ê-đi-xơn.

- Tên địa lí : Hi-ma-lay-a, Đa-nuýp, Lốt Ăng-giơ-lét, Niu Di-lân, Công-gô

Biết rằng chữ cái đầu mỗi bộ phận tạo thành các tên riêng nói trên đều được viết hoa, hãy phân tích từng tên nói trên và ghi vào bảng :

Tên người	Bộ phận	Bộ phận 1- Số tiếng	Bộ phận 2- Số tiếng	Viết hoa
M : Lép Tôn-xtôi	2	Lép (1)	Tôn / xtôi (2)	L, T
Mô-rít-xơ Mát-téc-lích
Tô-mát Ê-đi-xơn
Hi-ma-lay-a
Đa-nuýp
Lốt Ăng-giơ-lét
Niu Di-lân
Công-gô

2. Ghi cách viết mỗi bộ phận trong từng tên riêng đó :

- Chữ cái đầu mỗi bộ phận :

.....

- Giữa các tiếng trong cùng một bộ phận :

.....

3. Cho các tên riêng sau :

- Tên người : Thích Ca Mâu Ni, Khổng Tử, Bạch Cư Dị.

- Tên địa lí : Hi Mã Lạp Sơn, Luân Đôn, Bắc Kinh, Thụy Điển.

Cách viết các tên người, tên địa lí nước ngoài nói trên có gì đặc biệt :

.....

.....

II - Luyện tập

1. Tìm và viết lại cho đúng những tên riêng trong đoạn văn sau :

Gia đình ông Giô-dép lại chuyển về ác-boa để lu-i pax-tơ có thể tiếp tục đi học. ác-boa là một thị trấn nhỏ, không có những lâu đài đồ sộ, nguy nga, chỉ thấy những ngôi nhà nhỏ bé, cổ kính và những vườn nho con con. Dòng sông quy-dăng-xơ hiền hoà lượn quanh thành phố với những chiếc cầu trắng phau.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2. Viết lại những tên riêng sau cho đúng quy tắc :

	Viết chưa đúng	Viết đúng
Tên người	<i>anbe anhxтанh</i>
	<i>crítxtian andécxen</i>
	<i>iuri gagarin</i>
Tên địa lí	<i>xanh pêtécbua</i>
	<i>tôkiô</i>
	<i>amadôn</i>
	<i>niagara</i>

3. Sau khi thực hiện trò chơi du lịch, em hãy ghi lại tên 3 nước ứng với tên thủ đô của 3 nước :

.....

Tập làm văn

LUYỆN TẬP PHÁT TRIỂN CÂU CHUYỆN

1. Dựa theo cốt truyện **Vào nghề** (sách *Tiếng Việt 4, tập một*, trang 72), hãy viết lại câu mở đầu cho từng đoạn văn đã cho ở tiết tập làm văn, tuần 7.

(Gợi ý : Các câu mở đầu đoạn liên kết các đoạn văn theo trình tự thời gian, giới thiệu thời gian diễn ra sự việc nêu trong đoạn.)

Đoạn 1

- Mở đầu **Mùa Giáng sinh năm ấy**, cô bé Va-li-a
- Diễn biến Chương trình xiếc hôm ấy hay tuyệt, nhưng Va-li-a thích hơn cả là tiết mục cô gái xinh đẹp vừa phi ngựa vừa đánh đàn...
- Kết thúc Từ đó, lúc nào Va-li-a cũng mơ ước một ngày nào đó sẽ trở thành một diễn viên xiếc vừa phi ngựa vừa đánh đàn.

Đoạn 2

- Mở đầu
- Diễn biến Sáng ấy, em đến gặp bác giám đốc rạp xiếc. Bác dẫn em đến chuồng ngựa, chỉ con ngựa và bảo...
- Kết thúc Bác giám đốc cười, bảo em.....

Đoạn 3
- Mở đầu :
- Diễn biến	Những ngày đầu, Va-li-a rất bỡ ngỡ. Có lúc em nản chí. Nhưng.....
- Kết thúc	Cuối cùng, em quen việc và trở nên thân thiết với chú ngựa, bạn diễn tương lai của em.
Đoạn 4
- Mở đầu
- Diễn biến	Mỗi lần Va-li-a bước ra sân diễn, những tràng vỗ tay nồng nhiệt lại vang lên...
- Kết thúc	Thế là ước mơ thuở nhỏ của Va-li-a đã trở thành sự thật.

2. Đọc lại các đoạn văn trong truyện **Vào nghề**, trả lời câu hỏi :

- Trình tự sắp xếp các đoạn văn
- Vai trò của các câu mở đầu đoạn văn trong việc thể hiện trình tự ấy.

3. Viết lại vắn tắt một câu chuyện em đã học (qua các bài tập đọc, kể chuyện, tập làm văn), trong đó các sự việc được sắp xếp theo trình tự thời gian :

.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Luyện từ và câu

DẤU NGOẶC KÉP

I - Nhận xét

1. Những từ ngữ và câu đặt trong dấu ngoặc kép dưới đây là lời của ai ?

Bác tự cho mình là "người lính vâng lệnh quốc dân ra mặt trận", là "đầy tớ trung thành của nhân dân". Ở Bác, lòng yêu mến nhân dân đã trở thành một sự say mê mãnh liệt. Bác nói : "Tôi chỉ có một sự ham muốn, ham muốn tột bậc, là làm sao cho nước ta hoàn toàn độc lập, dân ta được hoàn toàn tự do, đồng bào ai cũng có cơm ăn, áo mặc, ai cũng được học hành."

a) Lời của

b) Dấu ngoặc kép dùng để

2. Trong đoạn văn nêu ở bài tập 1, khi nào :

- Dấu ngoặc kép được dùng độc lập ?

Ví dụ :

- Dấu ngoặc kép được dùng phối hợp với dấu hai chấm :

.....

Ví dụ :

3. Đọc khổ thơ sau, trả lời câu hỏi :

Có bạn tắc kè hoa
Xây "lầu" trên cây đa
Rét, chơi trò đi trốn
Đợi ấm trời mới ra.

- Trong khổ thơ trên, từ **lầu** được dùng với ý nghĩa gì ?
.....
.....

- Dấu ngoặc kép trong trường hợp này được dùng làm gì ?
.....
.....

II - Luyện tập

1. Gạch dưới những lời nói trực tiếp trong đoạn văn sau :

Có lần, cô giáo ra cho chúng tôi một đề văn ở lớp : "Em đã làm gì để giúp đỡ mẹ ?"

Tôi loay hoay mất một lúc, rồi cầm bút bắt đầu viết : "Em đã nhiều lần giúp đỡ mẹ. Em quét nhà và rửa bát đĩa. Đôi khi, em giặt khăn mùi soa".

2. Trả lời câu hỏi :

Có thể đặt những lời nói trực tiếp trong đoạn văn ở bài tập 1 xuống dòng, sau dấu gạch ngang đầu dòng không ? Vì sao ?

.....

.....

3. Em đặt dấu ngoặc kép vào chỗ nào trong những câu sau :

(Chú ý tìm những từ ngữ được dùng với ý nghĩa đặc biệt.)

a) Cả bấy ong cùng nhau xây tổ. Con nào con nấy hết sức tiết kiệm vôi vữa.

b) Trọng Quỳnh thấy có người dâng vua một mâm đào gọi là đào trường thọ thì thần nhiên lấy một quả mà ăn. Vua giận, ra lệnh chém đầu Quỳnh. Quỳnh bèn tâu :

- Tâu bệ hạ, thần thấy quả đào gọi là trường thọ mới lấy ăn, tưởng ăn vào thì được sống lâu thờ vua. Không ngờ, nuốt chưa khỏi miệng mà chết đã đến cổ. Vậy nên, xin đức vua đổi tên quả ấy là đoản thọ và trị tội kẻ xu nịnh dâng đào.

Vua nghe vậy bật cười, tha tội cho Trọng Quỳnh.

Tập làm văn

LUYỆN TẬP PHÁT TRIỂN CÂU CHUYỆN

1. Dựa vào nội dung trích đoạn kịch **Ở Vương quốc Tương Lai** (bài tập đọc, tuần 7, sách *Tiếng Việt 4, tập một*, trang 70 - 71 - 72), hãy ghi lại vắn tắt câu chuyện ấy theo **trình tự thời gian** (chuẩn bị cho bài TLV miệng ở lớp) :

Trong
công xưởng
xanh

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Trong
khu vườn
kì diệu

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Giả sử hai nhân vật Tin-tin và Mi-tin trong câu chuyện ***Ở Vương quốc Tương Lai*** không cùng nhau lần lượt đi thăm công xưởng xanh và khu vườn kì diệu mà cùng lúc, mỗi người tới thăm một nơi. Hãy ghi lại câu chuyện theo hướng đó (trình tự không gian) :

Trong
khu vườn
kì diệu

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Trong
công xưởng
xanh

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Viết những điểm khác trong cách kể chuyện ở bài tập 2 so với bài tập 1 :

a) Về trình tự sắp xếp sự việc :

.....
.....

b) Về những từ ngữ nối hai đoạn :

Theo cách kể 1		Theo cách kể 2	
- Mở đầu	- Mở đầu
đoạn 1	đoạn 1

- Mở đầu	- Mở đầu
đoạn 2	đoạn 2
